

SREDNJE ŠOLE
HIGIENSKA PRIPOROČILA
ZA PRIPRAVO NA MATURO, OBDOBJE
MATURE IN BIVANJE V DIJAŠKEM DOMU V
ČASU EPIDEMIJE COVID-19

KAZALO VSEBINE

1. UVOD.....	4
2. SPLOŠNI HIGIENSKI UKREPI.....	5
ZDRAVSTVENE OMEJITVE.....	6
Zdravstvene omejitve.....	6
Spremljanje zdravstvenega stanja.....	7
OBLIKOVANJE UČNIH SKUPIN.....	7
ZAŠČITNA OPREMA.....	7
3. PRIHOD DO ŠOLE IN VSTOPANJE V ŠOLSKI OBJEKT.....	8
PRIHOD DO ŠOLE.....	8
VSTOPANJE V ŠOLSKI OBJEKT IN V RAZRED.....	8
4. POTEK DELA V ŠOLI V ČASU PRIPRAV NA MATURO.....	9
UČILNICA.....	9
ZBORNICA, KABINETI.....	10
ODMORI, ŠOLSKA MALICA.....	10
DELITEV IN POBIRANJE GRADIVA.....	11
SANITARIJE.....	11
ODHOD DOMOV.....	11
5. POTEK DELA V ŠOLI V ČASU MATURE - POSEBNOSTI.....	12
POSEBNOSTI K 2. POGLAVJU: SPLOŠNI HIGIENSKI UKREPI/ZDRAVSTVENE OMEJITVE.....	12
POSEBNOSTI K 3. POGLAVJU: PRIHOD DO ŠOLE IN VSTOPANJE V ŠOLSKI OBJEKT.....	12
POSEBNOSTI K 4. POGLAVJU: POTEK DELA V ŠOLI V ČASU PRIPRAV NA MATURO.....	13
Garderobni prostori.....	13
Učilnica.....	13
Delitev gradiva/izpitnih pol.....	13
Pobiranje gradiva/izpitnih pol.....	14
Uporaba stranišč.....	14
Zapuščanje šole.....	14
Po maturi.....	14
Pregledovanje in ocenjevanje izpitnih pol na poklicni maturi.....	14
6. PODPORNE DEJAVNOSTI.....	14
ZRAČENJE PROSTOROV.....	14

ČIŠČENJE PROSTOROV.....	15
ŠOLSKA KUHINJA, SAMOPOSTREŽNI APARATI S HRANO IN NAPITKI.....	15
Delo v kuhinji	15
7. UKREPANJE V PRIMERU OBOLENJA S SIMPTOMI/ZNAKI COVID-19	16
8. BIVANJE V DIJAŠKEM DOMU.....	17
POGOJI ZA SPREJEM DIJAKA V DIJAŠKI DOM	18
RAZPOREJANJE DIJAKOV PO DIJAŠKEM DOMU	18
PRANJE PERILA	18
9. OBRAVNAVA PRIMERA S SUMOM NA COVID-19 V DIJAŠKEM DOMU	19
10. MATERIALI NA SPLETNI STRANI NIJZ.....	20
11. VIRI	21
12. PRILOGE	22
Priloga 1: Razširjeni strokovni kolegij (RSK) za pediatrijo je opredelil zdravstvene omejitve za dijake za vrnitev v šolo ob ponovnem odprtju, samostojen dokument.....	22
Priloga 2: Razširjeni strokovni kolegij (RSK) za medicino dela, prometa in športa je opredelil zdravstvene omejitve za zaposlene v šoli za vrnitev na delovno mesto ob ponovnem odprtju, samostojen dokument	22

1. UVOD

Pojav novega koronavirusa pomeni dodatno tveganje v življenju in potrebo po spremembi obnašanja ter prilagoditvah.

Najpomembnejši ukrep za nadzor okužbe je, da bolni ostanejo doma. Higiena kihanja in kašlja ter vzdrževanje primerne razdalje sta ključnega pomena za omejevanje širjenja virusa in drugih mikroorganizmov s kapljicami, medtem ko je higiena rok in zlasti izogibanje dotikanju obraza z nečistimi rokami pomembna za preprečevanje posrednega stika z mikroorganizmi. Povečana fizična razdalja med ljudmi zmanjšuje možnost okužbe, še preden se pojavijo znaki in simptomi bolezni.

Kljub izvajanju vseh ukrepov se lahko še vedno pojavijo primeri COVID-19 in druge okužbe. Če se izvajajo navedeni ukrepi za preprečevanje okužb, bodo možnosti za širjenje okužbe bistveno manjše.

Potrebno se je zavedati, da manj izvajanja ukrepov pomeni manjšo varnost.

Še posebej so po dosedanjem spoznanjih ogroženi starejši in osebe z nekaterimi boleznimi (sklep RSK-jev Priloga 1, Priloga 2).

Kaj bo odpiranje šol pomenilo glede epidemije, ne vemo, ker so bile šole zaprte, v drugih državah pa nimajo izkušenj. Slovenska raziskava o okuženosti in prekuženosti prebivalcev pa je pokazala, da je prekuženost populacije podobna pri vseh starostnih skupinah.

Pri odpiranju srednjih šol se torej odločamo za številne koristi, ki jih to prinaša dijakom, v prvi vrsti možnost zaključka srednje šole in s tem prehod na višjo stopnjo izobraževanja oziroma zaposlitev. Z odpiranjem šol se povečuje tveganje za prenos bolezni. Da bi kar najbolj zmanjšali to tveganje, svetujemo nabor ukrepov, za katere so se v času popuščanja ukrepov odločile tudi druge države.

Pri popuščanju ukrepov je, kakor opozarjata Evropska komisija in SZO, svetovana postopnost popuščanja.

2. SPLOŠNI HIGIENSKI UKREPI

Najpomembnejša pot prenosa novega koronavirusa je
preko izločkov iz dihal in preko onesnaženih rok.

Ukrepi proti širjenju okužbe so zato prednostno usmerjeni v:

- **Vzdrževanje zadostne medosebne razdalje in s tem v preprečevanje kapljičnega prenosa.**
- **V redno umivanje rok in čiščenje oz. razkuževanje površin in predmetov in s tem v preprečevanje kontaktnega prenosa.**

Roke vedno smatramo kot kontaminirane,
izjema je le neposredno po njihovem umivanju ali razkuževanju.

Z upoštevanjem vseh navedenih ukrepov bomo zmanjšali možnost za okužbo in s tem ščitili sebe in druge. Za pravilno izvajanje samozaščitnih ukrepov mora odgovornost prevzeti vsak posameznik.
Popolne varnosti ni.

Za zaščito tako dijakov kot profesorjev in ostalega osebja v šoli pred okužbo s SARS-CoV-2 je potrebno zagotoviti primerne pogoje ter jih seznaniti in doseči dosledno izvajanje vseh **splošnih higienskih ukrepov**:

- Redno in temeljito umivanje rok z milom in vodo.
- V primeru, da voda in milo nista dostopna, si roke razkužimo z namenskim razkužilom za roke. Vsebnost alkohola v razkužilu za roke naj bo 60 do 80 %. Razkužilo za roke je namenjeno samo zunanji uporabi. Možno je uporabljati tudi alkoholne razkužilne robčke (70%). Sredstva za čiščenje/razkuževanje površin niso namenjena čiščenju/razkuževanju kože.
- Umivanje ali razkuževanje rok je obvezno po vsakem prijemanju kljuk (npr. vstopanje v ali izstopanje iz učilnice, pri odhodu na stranišče ali prihodu iz stranišča), ograje stopnišča ali po dotikanju drugih površin.
- Ne dotikajmo si obraza (oči, nosu in ust) z nečistimi/neumitimi rokami.
- Upoštevajmo zadostno medosebno razdaljo, vsaj 1,5 do 2 metra.
- Odsvetujemo zbiranja v skupinah na celotnem območju šole oziroma dijaškega doma.
- Upoštevanje pravilne higiene kašlja (preden zakašljamo/kihnemo, si pokrijemo usta in nos s papirnatim robčkom ali zakašljamo/kihnemo v zgornji del rokava). Papirnat robček po vsaki uporabi odvržemo med odpadke in si nato umijemo roke z milom ter vodo.

- Zaprte prostore večkrat dnevno temeljito prezračimo, priporočamo po vsaki uri oziroma med maturo po posameznem izpitnem sklopu (na stežaj odprta okna).
- Razen dijakov in strokovnih delavcev šole naj v objekt šole ne vstopa nihče, eventualno najavljena oseba pa obvezno v spremstvu predstavnika šole in z obrazno masko.
- Morebitne govorilne ure in pridobivanje informacij naj starši/dijaki opravijo po telefonu ali preko računalniške povezave.
- Pri vseh sestankih prednostno svetujemo organizacijo video sestankov.
- Organiziranje dogodkov oziroma udeležba na njih (npr. koncerti, proslave, razstave, literarni večeri) je odsvetovana.

Splošna navodila za preprečevanje okužbe s povzročiteljem COVID-19 so dosegljiva na spletni strani: <https://www.nijz.si/sl/preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2019>.

Za boljše seznanitev in stalen opomin svetujemo, da so navodila nameščena ob vhodu in na več mestih v razredih ter drugod po šoli oziroma, da se v času prihoda dijakov vrtijo na digitalnih zaslonih, v kolikor so le ti nameščeni po hodnikih, zlasti:

- Kaj lahko storim, da preprečim širjenje novega koronavirusa:
https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/plakat_navodila_preprecite_v-sirjenja.pdf
- Umivanje rok:
https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/navodila_higiena-rok_zdravstveni-delavci.pdf
- Higiena kašlja:
https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/navodila_higiena-kaslja_0.pdf
- Pravilna namestitev obrazne maske:
https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/maske2_lektorirano.pdf.

ZDRAVSTVENE OMEJITVE

Zdravstvene omejitve

Razširjeni strokovni kolegij (RSK) za pediatrijo je opredelil zdravstvene omejitve za dijake za vrnitev v šolo ob ponovnem odprtju (Priloga 1). V primeru, da je v družini, v istem gospodinjstvu drug otrok, mladostnik ali odrasla oseba, ki ima zdravstvene omejitve, otroku odsvetujemo vrnitev v šolo. Starši naj se posvetujejo z izbranim osebnim zdravnikom - specialistom pediatrije oz. izbranim osebnim zdravnikom – specialistom splošne oz. družinske medicine.

Razširjeni strokovni kolegij (RSK) za medicino dela, prometa in športa je opredelil zdravstvene omejitve za zaposlene v šoli za vrnitev na delovno mesto ob ponovnem odprtju (Priloga 2). V

primeru, da je v družini, v istem gospodinjstvu drug otrok, mladostnik ali odrasla oseba, ki ima zdravstvene omejitve, odsvetujemo vrnitev v šolo. O umiku z delovnega mesta zaradi zdravstvenih razlogov odloča zdravnik - specialist medicine dela, prometa in športa, ki presoja individualno in so mu predlagane bolezni le smernice pri delu.

Spremljanje zdravstvenega stanja

Pouk naj obiskujejo le **zdravi dijaki in profesorji** (brez znakov akutne okužbe dihal).

Ob ponovnem vstopu v šolo naj dijaki prinesejo podpisano izjavo Izjava staršev/dijaka* pred vstopom dijaka v šolo ob sproščanju ukrepov za zaježitev širjenja COVID-19 (Priloga 3).

Opomba: V primeru, da je dijak polnoleten, izjavo izpolni in podpiše sam.

Skladno z nasveti na obrazcu v Prilogi 3 naj smiselno postopajo tudi zaposleni.

OBLIKOVANJE UČNIH SKUPIN

Priporočamo, da se na šoli iz razredov oblikujejo manjše učne skupine, saj je v primeru izbruha v eni učni skupini na tak način prizadeto manjše število oseb. Zato za oblikovanje učne skupine priporočamo do polovice dijakov običajnega razreda, torej do 15 dijakov.

Manjša kot je skupina dijakov, manjše kot je število oseb na površino učilnice, večja kot je razdalja med dijaki, manjša je možnost prenosa virusa.

Ves čas naj se vzdržuje primerna medosebna razdalja (najmanj 1,5 do 2 metra).

ZAŠČITNA OPREMA

Priporočamo, da vsi zaposleni in dijaki v objektu šole nosijo maske. Priporočamo, da jo zaposleni nosijo ves čas. Dijaki jo lahko, ko sedijo pri pouku oziroma opravljajo maturo in je zagotovljena distanca, odložijo. V primeru da se dijaku približa profesor ali dijak na manj kot 1,5 do 2 metra, naj si nadenejo maske (npr. ko profesor pobira izpitne pole).

Vsi naj bodo seznanjeni s pravilnim načinom nošenja ter snemanja mask. Pred uporabo ter po odstranitvi maske naj si temeljito umijejo ali razkužijo roke. Maska mora segati od korena nosu do pod brado, med nošenjem naj se je osebe ne dotikajo. Masko je treba občasno zamenjati, na 2 do 3 ure.

Navodila za pravilno namestitvev in odstranitev maske so dosegljiva na povezavi: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/maske2_lektorirano.pdf.

Splošno o uporabi mask je dosegljivo na povezavi: <https://www.nijz.si/sl/splosna-uporaba-zascitnih-mask>

Svetujemo uporabo zaščitnih mask.

Natančnejša navodila za posamezna delovna mesta poda pooblaščen specialist medicine dela, ki natančno pozna organizacijski proces in tveganja na posameznih delovnih mestih. Spletna stran medicine dela, dostopna na naslednji povezavi:
<https://www.anticovid.zmdps.si/>

3. PRIHOD DO ŠOLE IN VSTOPANJE V ŠOLSKI OBJEKT

PRIHOD DO ŠOLE

Priporočamo peš hojo, kolesarjenje, tudi individualnega prevoz s strani staršev (brez združevanja dijakov!).

Svetujemo smiselno prilagoditev javnega prevoza v šolo - Navodila za izvajalce posebnih linijskih prevozov v času epidemije COVID-19 so dosegljiva na povezavi: <https://www.nijz.si/sl/sproscanje-ukrepov-covid-19>

Higienska priporočila za izvajanje avtobusnega javnega stalnega, občasnega in posebnega linijskega ter izven linijskega prevoza potnikov (primestni, medmestni, krajevni) in mestnega prevoza potnikov v času epidemije COVID-19.

VSTOPANJE V ŠOLSKI OBJEKT IN V RAZRED

Dijaki naj bodo pred ponovnim prihodom v šolo po e-pošti ali na drug preverjen način, s katerim s konkretnim dijakom komunicira razrednik, obveščeni o organizaciji pouka, npr.:

- o učilnici, v kateri bodo imeli v tem času pouk/priprave na maturo, ter o dejstvu, da bodo razpoložljivi sedeži označeni;
- o pravilih ravnanja v šoli v času epidemije COVID-19 (npr. glede lokacij/možnosti za razkuževanje rok, glede postopkov pred vstopom v šolo, hoje po označenih koridorjih, postopkov pred vstopom v razred, ne druženja oz. vzdrževanja distance pri tem, ne posojanja stvari, ravnanju z garderobo, glede režima pri obiskovanju WC-ja, glede malice...);
- o navodilih za preprečevanje okužbe (<https://www.nijz.si/sl/preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2019>) in vsebino vseh infografik na to temo (umivanje rok, higiena kašlja...);
- o tem, kaj naj prinesejo s seboj (npr. šolske potrebščine, voda v plastenkah, eventualna dodatna oblačila, saj se bo prostore veliko zračilo...).

Dijaki naj bodo hkrati seznanjeni, da je ob ponovnem zagonu pouka tveganje za prenos okužbe z virusom SARS-CoV-2 večje. Temu ustrezno naj skušajo zaščititi svoje morebitne starejše ali imunsko oslabele sorodnike oziroma osebe, ki so jim blizu – kontakt z njimi naj bo le na zadostni razdalji.

Zaposleni, dijaku in obiskovalci vstopajo v šolski objekt z masko.

Priporočamo, da dijaki v šolski objekt vstopajo posamično, pri tem naj ohranjajo 1,5 do 2 metrsko medosebno razdaljo. Šola naj, glede na možnosti, uporabi več vhodov in naj organizacijo prihajanja in odhajanja v šolo opredeli v hišnem redu. Svetujemo, da pripravijo talne označbe za vzdrževanje zelene, 1,5 do 2 metrske, medosebne razdalje. Predlagamo tudi talno označitev tako imenovanih koridorjev, na hodnikih in v učilnicah, da se lahko ohranja primerno razdaljo.

Podajalniki razkužil/razkužila naj bodo nameščena na več dostopnih mestih šole, tudi na več mestih v avli oz. na hodnikih. Prav tako naj bodo na več vidnih mestih izobešene infografike¹ s splošnimi higienskimi ukrepi.

Odsvetujemo zadrževanje v skupinah oz. druženje na funkcionalnem zemljišču šole in v objektu šole (npr. šolsko dvorišče, šolsko igrišče, šolsko parkirišče, hodniki, garderobe...).

Priporočamo, da je v času prihodov v šolo naj bo pri vhodu in na vsakem hodniku odrasla oseba, ki skrbi, da se ukrepi izvajajo. Enako svetujemo tudi za čas odmorov.

4. POTEK DELA V ŠOLI V ČASU PRIPRAV NA MATURO

UČILNICA

Pred začetkom pouka je potrebno učilnice temeljito prezračiti.

Vrata učilnice naj bodo odprta do začetka pouka, tako da je čim manj dotikov kljuge. Prenos preko kljuge preprečujemo s tem, da kljuko obrišemo z alkoholnim robčkom ali papirnato krpo za enkratno uporabo in razkužilom (70% do 80% alkohol).

V vsaki učilnici naj bo ob vhodu:

- razkužilo za roke in za površine;
- infografika z navodili pravilne uporabe mask in izobešen plakat s splošnimi higienskimi ukrepi.

Za vzdrževanje ustrezne higiene rok naj se po možnosti uporabljajo učilnice z umivalnikom, ki naj bo opremljen z milom in brisačkami za enkratno uporabo ter košem za odpadke.

Pouk naj poteka v primerno velikih učilnicah, možno je uporabiti tudi večje prostore kot so npr. predavalnice, telovadnice ali manjše dvorane. Število oseb v učilnici je odvisno od velikosti prostora, upoštevati je potrebno zagotavljanje primerne medosebne razdalje, vsaj 1,5 do 2 metra.

¹ Umivanje rok:

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/navodila_higiena-rok_zdravstveni-delavci.pdf

Higiena kašlja: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/navodila_higiena-kaslja_0.pdf

Pravilna namestitvev maske:

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/maske2_lektorirano.pdf

Vsakemu razredu oziroma učni skupini naj bo za čas trajanja epidemije COVID-19 dodeljena matična učilnica, v kateri bo zanje potekalo čim več pouka. Po možnosti naj jim bodo določeni tudi sanitarni prostori, ki jih lahko ta razred oz. skupina dijakov uporablja.

Priporočamo, da je čim manj prehajanja dijakov iz ene v drugo učilnico. Prav tako naj se tekom epidemije COVID-19 čim manj spreminja dodeljeni sedežni red.

Zaradi težav pri zagotavljanju ustreznega razkuževanja površin predlagamo, da se pouk v računalniških učilnicah in laboratorijih, razen za demonstracije, ne izvaja. Predlagamo, da računalnik v učilnici uporabljajo zgolj profesor. Če se vseeno odločite za uporabo računalniške učilnice, priporočamo, da tudi tam zagotavljate ustrezno razdaljo med dijaki in da posamezen dijak ostaja zgolj na enem računalniku. Svetujemo, da vse površine, ki se jih dijaki dotikajo (npr. tipkovnica, miška, miza, ekran...) po uporabi razkužite.

Svetujemo, da si dijaki šolskih potrebščin in pripomočkov med seboj ne izmenjujejo in ne izposojajo.

ZBORNICA, KABINETI

Koliko oseb je lahko največ v zbornici in kabinetih določimo na enak način kot pri učilnicah (zagotovljena naj bo medosebna razdalja vsaj 1,5 do 2 metra).

Videokonference imajo prednost pred klasičnimi sestanki.

ODMORI, ŠOLSKA MALICA

Med šolskimi odmori, vključno s šolsko malico, dijaki ne zapuščajo učilnic.

Priporočamo, da po vsaki uri, v času intenzivnega zračenja, in prvih pet minut odmora za malico, dijaki ob svoji mizi stoje naredijo nekaj razgibalnih oziroma razteznih vaj, ki pa naj ne povzročé pospešenega dihanja.

Šolska prehrana naj bo organizirana skladno z lokalnimi možnostmi. Pred hranjenjem naj si dijaki svojo klop (mizo) obrišejo z alkoholnimi robčki ali papirnato brisačko za enkratno uporabo in razkužilo (70%etanol) in naredijo pogrinjek z brisačko za enkratno uporabo. Pred nadaljevanjem pouka postopek ponovijo.

S čistimi rokami naj si previdno odstranijo masko ter jo zavržejo v koš za odpadke oz. če je pralna shranijo v vrečko. Pred hranjenjem naj si roke ponovno umijejo oziroma razkužijo. Po končanem hranjenju naj si ponovno umijejo ali razkužijo roke ter s čistimi rokami nadenejo masko.

Dijake se dosledno spodbuja k rednemu in pravilnemu umivanju rok (npr. po kihanju, kašljanju, pred in po malici itd.).

DELITEV IN POBIRANJE GRADIVA

Morebitno tiskano učno gradivo naj dijakom deli in pobira profesor, ki si je pred in po tem umil ali razkužil roke.

Vrnjene/oddane pisne izdelke naj profesor pred popraviljem vsaj 1 dan ² hrani na varnem mestu. Nasvet temelji na preživetju virusa na različnih površinah, razvidno iz opombe 2. Svetujemo, da tudi ravnanje z ostalim gradivom, vključno s knjižničnim gradivom, v času epidemije COVID-19 smiselno priredite skladno z navodilom za knjižnice, dosegljivo na spletni strani NIJZ.

SANITARIJE

Okna sanitarij naj bodo odprta. Tudi pred sanitarijami v predprostoru sanitarij svetujemo talne označbe za zagotavljanje primerne medosebne razdalje. Vrata naj dijaki po možnosti odpirajo s komolcem oz. s pomočjo čiste papirnate brisačke. V sanitarijah naj bo vedno na voljo milo in papirnate brisačke. Sušilniki rok so v obdobju epidemije COVID-19 odsvetovani.

Razredniki naj dijake seznanijo z ukrepi, ki se jih je potrebno držati v sanitarijah.

Predlagamo, da v sanitarijah namestite infografiko z nasveti o umivanju rok, ki so dosegljivi na povezavi: <https://www.nijz.si/sl/preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2019>

Skušajte se izogibati zastojem na poti v in iz stranišča.

Glede urejenosti in uporabe sanitarij za zaposlene naj zaposleni smiselno upoštevajo navodila za dijake.

ODHOD DOMOV

Po končanem pouku naj dijaki iz šole izstopajo posamično, pri tem naj stalno ohranjajo 1,5 do 2 metrsko medosebno razdaljo. Priporočamo, da je tudi v tem delu dneva pri vhodu ter na hodnikih prisotna odrasla oseba, ki skrbi, da se ukrepi spoštujejo.

Zadrževanje v skupinah oz. druženje na funkcionalnem zemljišču pred vhodom v šolo ni dovoljeno.

² Po do sedaj znanih podatkih iz literature na osnovi laboratorijskih raziskav novi koronavirus SARS-CoV-2 na tiskarskem in tekstilnem papirju preživi 3 ure, na kartonu 24 ur, na gladkih površinah kot so steklo in bankovci 4 dni, gladkih površinah kot sta jeklo in plastika 7 dni.

5. POTEK DELA V ŠOLI V ČASU MATURE - POSEBNOSTI

V tem poglavju izpostavljam samo posebnosti, ki veljajo za čas opravljanja mature, ostali ukrepi naj se izvajajo tako, kot so opisani v predhodnih poglavjih in v poglavju Podporne dejavnosti.

POSEBNOSTI K 2. POGLAVJU: SPLOŠNI HIGIENSKI UKREPI/ZDRAVSTVENE OMEJITVE

Za dijake iz skupine rizičnih oseb, ki so zaradi tega priprave na maturo opravljali na daljavo, je o udeležbi na maturi priporočljiv posvet z lečečim zdravnikom. Možna rešitev zanje namreč je, da maturo pišejo v ločeni učilnici/kabinetu ali maturo opravljajo jeseni.

Ti dijaki, v kolikor bodo v spomladanskem roku pristopili k maturi, naj bodo hkrati z gradivi v zvezi z maturo, predhodno obveščeni o vseh postopkih v zvezi s preprečevanjem okužbe s koronavirusom (kar so njihovi sošolci, ki so se udeležili priprav na maturo, prejeli pred pričetkom priprav).

POSEBNOSTI K 3. POGLAVJU: PRIHOD DO ŠOLE IN VSTOPANJE V ŠOLSKI OBJEKT

- Dijaki naj bodo predhodno obveščeni o vseh postopkih v zvezi z maturo v času epidemije COVID-19.

Prav tako naj že prej po e-pošti prejmejo vse potrebne informacije: čas prihoda in vstopa v stavbo, številko učilnice, nadstropje in sedežni red ter naj bodo seznanjeni da ne smejo imeti telefona v prostoru, kjer poteka matura.

Priporočamo, da so za informacije o maturi na voljo tudi možnosti telefonskega pogovora pred maturo in informacije na spletnih straneh šole.

S seboj naj dijaki prinesejo, npr.:

- pisalo in rezervno pisalo (ker naj si predmetov ne posojajo zaradi možnosti prenosa okužbe);
- masko;
- razkužilo za roke;
- vrečko, v katero bodo odložili uporabljeno masko in jo po končanem izpitu odvrgli ali odnesli v pranje domov;
- steklenico s pitno vodo in prigrizke.

Priporočamo, da se telefonov in drugih elektronskih naprav ne pobira, zaradi večje možnosti prenosa virusa pri pobiranju in delitvi telefonov.

- Če je mogoče, naj bodo vrata izpitnih prostorov odprta do začetka izpita, tako da je čim manj dotikov kljuke. Prenos preko kljuke preprečujemo s tem da kljuko obrišemo z alkoholnim robčkom ali s papirnato krpo za enkratno uporabo in razkužilom (70% etanol).

POSEBNOSTI K 4. POGlavJU: POTEK DELA V ŠOLI V ČASU PRIPRAV NA MATURO

Pred začetkom pisanja izpitov je potrebno prostore temeljito prezračiti.

Vse prostore je treba temeljito prezračiti tudi med posameznimi sklopi mature.

Garderobni prostori

Dostop do garderob naj bo onemogočen, dijaki naj v razred prihajajo v čevljih.

Dovoljene pa so garderobe za dijake in odrasle pri zaključnih izpitih in poklicni maturi, ko so za izvedbo izpitov potrebna zaščitna delovna oblačila in oprema za izvedbo praktičnih delov izpita.

Učilnica

Naj bo urejena tako, da je omogočen razmik 1,5 do 2 metra med dijaki in profesorji, urejen naj bo tudi koridor, ki omogoča odhod in vračanje iz stranišča.

Ob vstopu dijake nadzorni profesor s primerne razdalje usmeri na njihovo mesto (sedežni red).

Osebne izkaznice naj bodo na robu mize, da je omogočen vpogled s primerne razdalje.

Zaradi specifičnosti priprave in izvedbe aktivnosti za opravljanje 4. predmeta poklicne mature se za dijake in odrasle pri zaključnih izpitih in poklicni maturi omogoči uporaba specializiranih učilnic, delavnic, laboratorijev in računalniške opreme, ko je le-to osnova za izvedbo praktičnih izpitov. Vse navedeno se uporablja ob doslednem upoštevanju vseh predpisanih varovalnih ukrepov vezanih za preprečevanje širjenja COVID-19.

Izvajanje skupinske telesne dejavnosti pri kateri ni mogoče vzdrževati priporočene medosebne razdalje (1,5 do 2 metra) pa odsvetujemo, npr. skupinski sodobni ples.

Delitev gradiva/izpitnih pol

Naj bo izvedena pred začetkom pisanja, deli naj jih oseba, ki si je pred tem umila ali razkužila roke.

Pobiranje gradiva/izpitnih pol

Po zaključku izpita dijaki gradivo/izpitne pole pustijo na robu mize. Profesor jih pobere in vloži v namensko ovojnico. Pred in po tem si umije ali razkuži roke. V času pobiranja pol nosijo maske tako profesor kot dijaki.

Uporaba stranišč

Biti morajo lahko dostopna, v skladu z merilom vzdrževanja oddaljenosti. Oseba, ki dijaka spremlja na stranišče, naj sledi v ustrezni razdalji.

Vsi sanitarni prostori morajo biti povsod opremljeni z dovolj mila in papirnatih brisač.

Zapuščanje šole

Naj poteka postopoma, da se lahko vzdržuje primerna razdalja (npr. pomagajo lahko redarji na hodnikih).

Po maturi

Zračenje, čiščenje in razkuževanje prostorov.

Pregledovanje in ocenjevanje izpitnih pol na poklicni maturi

V kolikor je postopek enak, se ravnamo po nasvetu iz predhodnega segmenta Delitev in pobiranje gradiv. Nasvet temelji na preživetju virusa na različnih površinah, razvidno iz opombe 3, sicer pod pogoji ki veljajo za knjižnice.

6. PODPORNE DEJAVNOSTI

ZRAČENJE PROSTOROV

Vsak dan pred pričetkom pouka naj se učilnice temeljito prezrači (vsa okna v učilnici odprta na stežaj), nato pa naj se izvajanje pouka prilagodi na način, ki omogoča redno prezračevanje prostorov na vsako uro. Še boljše je, če je seveda možno, da se učilnice zračijo ves čas. Okna naj odpira in zapira samo profesor oziroma ena oseba.

Tudi po koncu pouka, pred čiščenjem, naj se učilnico temeljito prezrači (vsa okna v učilnici odprta na stežaj).

Navodila za prezračevanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času širjenja COVID-19 so dosegljiva na: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-prezracevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-casu-sirjenja-okuzbe-covid-19>.

ČIŠČENJE PROSTOROV

Pred ponovnim pričetkom pouka naj bo šola ustrezno očiščena s sredstvi, ki se jih sicer uporablja za čiščenje prostorov. Šola naj smiselno uporabi Priporočila lastnikom objektov za hišno vodovodno omrežje (HVO) po daljši prekinitvi uporabe pitne vode (COVID-19), dosegljiva na povezavi: <https://www.nijz.si/sl/priporocila-lastnikom-objektov-za-hisno-vodovodno-omrezje-hvo-po-daljsi-prekinitvi-uporabe-pitne>.

V času izvajanja pouka je potrebno šolske prostore redno čistiti in razkuževati. Najmanj 1-krat dnevno je potrebno temeljito čiščenje prostorov, kjer se nahajajo dijaki, profesorji in ostalo osebje. V prostorih, ki niso stalno v uporabi, se razkuži površine in predmete, ki se jih pogosteje dotika.

Koši za smeti morajo biti izpraznjeni vsaj 1-krat na dan. Vreče v koših, v katere se odlagajo odstranjene maske, morajo biti ob odstranitvi zavezane, vložene še v eno vrečo in opremljene z datumom zaprtja. Na nedostopnem mestu naj bodo shranjene vsaj 72 ur. Po tem se lahko odstranijo med mešane odpadke.

Površine in predmete, ki se jih pogosto dotikamo (npr. kljuke, držala, stikala za luči, potezne vrvice v sanitarijah...) naj se razkužijo večkrat dnevno.

Upošteva naj se priporočila za čiščenje in razkuževanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času epidemije COVID-19, ki so dosegljiva na povezavi: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-ciscenje-in-razkuzevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-katerih-se-je-zadrzeva>

ŠOLSKA KUHINJA, SAMOPOSTREŽNI APARATI S HRANO IN NAPITKI

Samopostrežni aparati s hrano in napitki naj obratujejo, skladno z navodili ponudnika, ki temeljijo na preprečevanju kontaktnega prenosa.

Sicer pa naj šolska kuhinja obratuje glede na lokalne možnosti.

Delo v kuhinji

- osebje naj bo seznanjeno s posebnim delovnim režimom, planom čiščenja za površine in prostore v obdobju epidemije COVID-19;
- ravnanje z živili mora potekati skladno z sistemom HACCP;
- jedilniki naj bodo enostavnejši;
- malice naj bodo pripravljene enoporcijsko, tako da v razredih razen razdelitve ni potrebnih dodatnih dejavnosti (npr. mazanja namaza na kruh), jedi/živila naj bo pred morebitno kontaminacijo zaščiteno s folijo;

- malice naj bodo dostavljene v
- obvezno je nošenje zaščitne maske³;
- delovna oblačila je potrebno zamenjati vsak dan, prati pri temperaturi vsaj 60 °C;
- redno umivanje rok;
- redno čiščenje površin in pultov;
- ohranjanje medosebne razdalje vsaj 1,5 do 2 metra (glede na prostorske možnosti);
- osebe v kuhinji naj se, če je to le mogoče, razdeli v dve skupini-izmeni, ki naj se med seboj ne križata.

Jedilnica

- predlagamo, da se v jedilnici postreže zgolj kosilo;
- vsi uporabniki si morajo pred vstopom v jedilnico in pri izhodu umiti roke,
- določeno naj bo največje število oseb, ki se lahko istočasno nahaja v jedilnici (glede na možnosti vzdrževanja medosebne razdalje vsaj 1,5 do 2 metra), priporočamo, da se v jedilnici označijo stoli, ki se lahko uporabljajo;
- v kolikor je abonentov za kosilo več, naj delitev poteka v dveh ali več fazah/izmenah, med katerimi se prostor temeljito prezrači, mize, stoli in pladnji pa razkužijo;
- dijaki iz ene učne skupine, ki imajo v šoli kosilo, naj gredo na kosilo skupaj, v jedilnici naj bo hkrati čim manj učnih skupin;
- podrobnosti glede razporejanja dijakov pri kosilu naj opredeli izobraževalna ustanova sama;
- v kolikor se hodi po hrano k izdajnemu pultu, naj bo s talnimi označbami opredeljen enosmeren koridor dostopa do pulta in talne označbe 1,5 do 2-metrške razdalje med čakajočimi;
- osebe naj izdaja hrano izza pleksi zaslona ali zaščiteno z ustrezno masko (kirurška IIR)³;
- po zaključku hranjenja naj bo zopet s talnimi označbami opredeljen enosmeren koridor do izhoda z vmesno postajo za oddajo pladnja z umazano posodo.

7. UKREPANJE V PRIMERU OBOLENJA S SIMPTOMI/ZNAKI COVID-19

OBRAVNAVA PRIMERA S SUMOM NA COVID-19 V SREDNJI ŠOLI

³ *Natančnejša navodila za posamezna delovna mesta poda pooblaščen specialist medicine dela, ki natančno pozna organizacijski proces in tveganja na posameznih delovnih mestih. Spletna stran medicine dela, dostopna na naslednji povezavi: <https://www.anticovid.zmdps.si/>*

Če zboli dijak z vročino in drugimi znaki akutne okužbe dihal, se ga napoti domov. Za pot domov naj ne uporablja javnega prevoza. Če mora počakati starše ali skrbnike, naj počaka v izolaciji. Dijak naj v času, ko čaka na starše ali skrbnike, če je mogoče, nosi masko. Uporablja naj samo določene sanitarije in umivalnik.

Če je pri dijaku nato potrjena okužba COVID-19, starši dijaka o tem obvestijo šolo. Šola o tem obvesti NIJZ. NIJZ vodi epidemiološko preiskavo. Z epidemiološko preiskavo se išče izvor okužbe in identificira kontakte, ki so bili v stiku z obolelim dijakom v času kužnosti doma, v šoli itd. Pričetek kužnosti je dva dni pred pojavom bolezni. NIJZ svetuje kontaktom, da v času inkubacije COVID-19 spremljajo svoje zdravstveno stanje ter posreduje seznam kontaktov Ministrstvu za zdravje, ki izda odločbe o karanteni.

Če zboli profesor z vročino in znaki akutne okužbe dihal, se umakne iz delovnega mesta in pokliče izbranega zdravnika. V primeru, da je COVID-19 pozitiven, o tem obvesti šolo. Šola o primeru obvesti NIJZ, ki podobno začne z epidemiološko preiskavo.

Prostore šole, kjer se je gibal oboleli dijak, profesor oziroma osebje s COVID-19, se temeljito očisti in izvede dezinfekcijo. Prostore se tudi temeljito prezračijo.

Priporočila za čiščenje in razkuževanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času epidemije COVID-19: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-ciscenje-in-razkuzevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-katerih-se-je-zadrzeval>

Splošna navodila za osebe, ki zbolijo s sumom na COVID-19 so dostopna na spletni strani NIJZ: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/letak_covid-19.pdf.

8. BIVANJE V DIJAŠKEM DOMU

Za bivanje v dijaškem domu veljajo enaki preventivni ukrepi za preprečevanje širjenja povzročitelja bolezni COVID-19 kot za šolske prostore. Temeljijo na:

- doslednem vzdrževanju zadostne medosebne razdalje in s tem v preprečevanje kapljičnega prenosa;
- rednem umivanju rok in čiščenju oz. razkuževanju površin in predmetov ter s tem v preprečevanje kontaktnega prenosa.

Zato svetujemo **smiselno upoštevanje vseh navedb v zgornjih poglavjih** (npr. upoštevanje vseh splošnih napotkov za preprečevanje širjenja koronavirusa, predhodna seznanitev dijakov z režimom v dijaškem domu, razobešanje informativnih infografik o COVID-19 po prostorih dijaškega doma, preprečevanja druženja, vzdrževanje medosebne razdalje, redno zračenje prostorov, redno čiščenje prostorov (skladno s poglavjem 6. Podporne dejavnosti), razpostavitve dozirnikov z razkužilom ob vhodu in na več mestih v dijaškem domu...). Ob tem pa svetujemo **tudi upoštevanje dodatnih ukrepov oziroma zaradi narave dijaškega doma specifičnih ukrepov. To so:**

POGOJI ZA SPREJEM DIJAKA V DIJAŠKI DOM

Zamejski maturanti naj se ob prehajanju meje obravnavajo enako kot dnevni migranti, ki prehajajo mejo, imajo torej prost prehod. Predlagamo, da se za zamejske maturante, ki bodo zaradi priprav na maturo bivali v dijaškem domu v Sloveniji, ne odreja karantena. Maturanti naj pred vselitvijo v dijaški dom podpišejo Izjavo v Prilogi 4.

Dijaki v vseh prostorih dijaškega doma uporabljajo masko, razen v svoji sobi in vzdržujejo potrebno medosebno razdaljo.

RAZPOREJANJE DIJAKOV PO DIJAŠKEM DOMU

Dijake naj se v sobe namesti posamično, tako, da je v vsaki sobi zgolj en dijak.

Tudi pri dodeljevanju uporabe kuhinjskih prostorov in sanitarij priporočamo, da ravnate tako, da je kar najmanjše število dijakov na eno kuhinjo oziroma ene sanitarije.

V kolikor prihaja pri uporabi sanitarij in kuhinjskega predela do souporabe priporočamo, da si dijaki pripravijo urnik uporabe in za seboj vse uporabljene predmete in površine skrbno počistijo.

PRANJE PERILA

Opomba: Priporočila veljajo samo za dijaške domove, v katerih je bilo pranje posteljnega perila in brisač ustaljena praksa in želijo te storitve izvajati tudi v obdobju epidemije COVID-19. Drugače naj dijaki tudi za pranje posteljnega perila poskrbijo sami.

Dijaki naj uporabljeno posteljno perilo in brisače zložijo v velike vreče, ki jih zavežejo. Oseba, ki prevzema vreče z umazanim perilom, naj bo poleg zaščitnega oblačila z dolgimi rokavi in pokrivalom zaščitena z rokavicami in masko. Perilo naj v vreči čaka najmanj 72 ur preden gre v pranje. Tudi zaposleni v pralnici, kjer se razporeja perilo, naj bodo zaščiteni enako kot oseba, ki pobira perilo oz. tako kot glede zaščite za obe kategoriji veljajo zahteve glede na ocene tveganja delovnega mesta. Pred vložitvijo v pralni stroj naj se perilo ne stresa. Pere naj se na čim višji temperaturi, vsaj 60 °C in prelika.

9. OBRAVNAVA PRIMERA S SUMOM NA COVID-19 V DIJAŠKEM DOMU

Če zboli dijak z vročino in drugimi znaki akutne okužbe dihal, se ga izolira. Osebe doma ali oboleli dijak se z izbranim zdravnikom dogovori o testiranju. O pojavu bolezni se obvesti starše ali skrbnike.

Če je pri dijaku nato potrjena okužba COVID-19, se dijaka v skladu z navodilom lečečega zdravnika po potrebi premesti na zdravljenje v bolnišnico. Dijaški dom o primeru COVID-19 obvesti NIJZ. NIJZ vodi epidemiološko preiskavo. Z epidemiološko preiskavo se išče izvor okužbe in identificira kontakte obolelega. Pričetek kužnosti je dva dni pred pojavom bolezni. NIJZ svetuje kontaktom, da v času inkubacije COVID-19 spremljajo svoje zdravstveno stanje ter posreduje seznam kontaktov Ministrstvu za zdravje, ki izda odločbe o karanteni.

Prostore dijaškega doma, šole, kjer se je gibal oboleli dijak, se temeljito očisti in izvede dezinfekcijo. Prostore se tudi temeljito prezračijo.

Priporočila za čiščenje in razkuževanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času epidemije COVID-19: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-ciscenje-in-razkuzevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-katerih-se-je-zadrzeval>.

Splošna navodila za osebe, ki zbolijo s sumom na COVID-19 so dostopna na spletni strani NIJZ: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/letak_covid-19.pdf.

Priporočila se bodo spreminjala skladno z epidemiološko sliko in novimi spoznanji.

10. MATERIALI NA SPLETNI STRANI NIJZ

V pomoč so vam lahko materiali na spletni strani NIJZ:

Za mladostnike:

- <https://www.nijz.si/sl/otroci-in-mladostniki-v-casu-sirjenja-okuzbe-covid-19>
- <https://zdaj.net/>
- <https://zdaj.net/kategorija/koronavirus-otroci-in-mladostniki/>
- <https://www.tosemjaz.net/>
- <https://www.tosemjaz.net/clanki/epidemija-koronavirusa/>

Kako se širijo virusi (strip) https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/strip_kako-se-sirijo-virusi.pdf

Spletna svetovalnica za mladostnike: <https://www.tosemjaz.net/>
<https://www.tosemjaz.net/clanki/epidemija-koronavirusa/>

Ostali materiali: <https://www.nijz.si/sl/koronavirus-sars-cov-2-gradiva>

11. VIRI

- spletne strani NIJZ. www.nijz.si
- Martin Exner M, Peter Walger P, Teichert U, Herr C. Stellungnahme Deutsche Gesellschaft für Krankenhaushygiene (DGKH), Bundesverband der Ärztinnen und Ärzte des Öffentlichen Gesundheitsdienstes (BVÖGD), Gesellschaft für Hygiene, Umweltmedizin und Präventivmedizin (GHUP). Bekämpfung der COVID-19-Epidemie in Deutschland – Handlungsempfehlungen für Gesundheitsämter für die infektiionshygienische Überwachung der Durchführung von schriftlichen Schulprüfungen (Abitur, ZP 10), sonstiger Abschlussprüfungen in Ausbildungsberufen und in der Universität und zum Wiederbeginn des Schulbetriebes. Available from: https://www.krankenhaushygiene.de/ccUpload/upload/files/2020_04_16_Stellungnahme-DGKH-BVOEGD-GHUP-Praeventivkonzept.pdf
- Senatsverwaltung für Bildung, Jugend und Familie – Schule. Dosegljivo na: <https://www.berlin.de/sen/bjf/coronavirus/aktuelles/schulschliessung/>
- Fahrplan Zentralmatura&Berufsschulabschluss Schuljahr 2019/20. Dosegljivo na: https://www.bmbwf.gv.at/Themen/schule/beratung/corona/corona_fua.html#zm
- Hygienehandbuch zu COVID-19 Teil 1: Empfehlungen des BMBWF zum Schutz vor einer COVID-19-Ansteckung in elementarpädagogischen Einrichtungen und Schulen. Wien: Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung; 2020.
- Official website of the Gouvernement du Québec. Preschools and elementary and secondary schools in the context of the COVID-19 pandemic. Pridobljeno 1.5.2020 s spletne strani: <https://www.quebec.ca/en/education/preschool-elementary-and-secondary-schools/etablissements-scolaires-prescolaires-primaires-et-secondaires-dans-le-contexte-de-la-covid-19/>
- Jacobsen S. What is it like in Denmark's reopened schools? Pridobljeno 1.5.2020 s spletne strani: <https://www.tes.com/news/what-it-denmarks-reopened-schools>.
- European Commission. 2020. Joint European Roadmap towards lifting COVID-19 containment measures. Brussels, European Commission, pridobljeno s spletne strani v maju 2020: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication_-_a_european_roadmap_to_lifting_coronavirus_containment_measures_0.pdf

12. PRILOGE

Priloga 1: Razširjeni strokovni kolegij (RSK) za pediatrijo je opredelil zdravstvene omejitve za dijake za vrnitev v šolo ob ponovnem odprtju, samostojen dokument

Sklep RSK za
pediatrijo 8. koresponden

Priloga 2: Razširjeni strokovni kolegij (RSK) za medicino dela, prometa in športa je opredelil zdravstvene omejitve za zaposlene v šoli za vrnitev na delovno mesto ob ponovnem odprtju, samostojen dokument

Sklep RSK za
medicino dela prometa in športa

Priloga 3

Izjava polnoletnega dijaka pred vstopom v šolo/pristopom k maturi

ob sproščanju ukrepov za zajezitev širjenja COVID-19

_____ (ime in priimek)

1. v zadnjih 14 dneh nisem imel kateregakoli od naslednjih simptomov/znakov: povišana telesna temperatura, kašelj, glavobol, slabo počutje, boleče žrelo, nahod, težko dihanje (občutek pomanjkanja zraka), driska oz. je bil v tem obdobju zdrav;
2. v zadnjih 14 dneh nisem bil v stiku z osebo, pri kateri je bila potrjena okužba s SARS-CoV-2.
3. Če se bodo pri meni pojavili zgoraj navedeni znaki/simptomi ali bo potrjena okužba s SARS-CoV-2 pri osebi, ki z menoj biva v istem gospodinjstvu (najpogosteje družinski član), bo otrok/bom ostal doma.

Kraj in datum: _____

Podpis: _____

Če zbolite z zgoraj navedenimi znaki/simptomi ali bo potrjena okužba s SARS-CoV-2 pri osebi, ki z vami biva v istem gospodinjstvu (najpogosteje družinski član), naj ostane doma in omeji stike z drugimi ljudmi. Če je ste bolan-i, za nadaljnja navodila pokličite otrokovega/svojeega izbranega ali dežurnega zdravnika. V primeru potrjene okužbe v družini ali drugega tesnega stika z okuženo osebo boste nadaljnja navodila prejeli od epidemiološke službe.

Priporočamo vam, da omejite stike s starejšimi (npr. s starimi starši) in osebami s pridruženimi kroničnimi boleznimi ali imunskimi pomanjkljivostmi, saj so le-ti bolj ogroženi za težek potek bolezni. Druženje mladostnikov namreč poveča tveganje za okužbo mladostnikov.

Osnovne informacije o COVID-19

Okužba z virusom SARS-CoV-2 lahko povzroči koronavirusno bolezen 2019 oz. COVID-19.

Inkubacijska doba (čas med okužbo in pojavom bolezni) je lahko do 14 dni, povprečno približno 6 dni. Bolezen se najpogosteje kaže z znaki/simptomi okužbe dihal, to je s slabim počutjem, utrujenostjo, nahodom, vročino, kašljem in pri težjih oblikah z občutkom pomanjkanja zraka. Pri približno 80% okuženih bolezen poteka v lažji obliki. Pri otrocih je potek bolezni praviloma lažji, tveganje za težek potek in zaplete pa se poveča pri starejših (zlasti starejših od 60 let) in osebah s pridruženimi boleznimi, kot so srčno-žilne bolezni, bolezni pljuč, jeter, ledvic, sladkorna bolezen, imunske pomanjkljivosti ipd. Za težji potek bolezni je značilna pljučnica. Za potrditev ali izključitev okužbe s SARS-CoV-2 je potrebno mikrobiološko testiranje. Okužba s SARS-CoV-2 se med ljudmi prenaša kapljično, z izločki dihal. Za prenos potreben tesnejši stik z bolnikom (razdalja do bolnika manj kot 1,5 m). Okužba je možna tudi ob stiku s površinami, onesnaženimi z izločki dihal. Za preprečevanje okužbe je tako najpomembnejša dosledna higiena rok in kašlja. Podrobna navodila za preprečevanje okužbe in več informacij na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje: <https://www.nijz.si/sl/koronavirus-2019-ncov>

Izjava staršev mladoletnega dijaka pred vstopom v šolo/pristopom k maturi

ob sproščanju ukrepov za zaježitev širjenja COVID-19

Moj otrok _____ (ime in priimek otroka)

1. v zadnjih 14 dneh ni imel kateregakoli od naslednjih simptomov/znakov: povišana telesna temperatura, kašelj, glavobol, slabo počutje, boleče žrelo, nahod, težko dihanje (občutek pomanjkanja zraka), driska oz. je bil v tem obdobju zdrav;
2. v zadnjih 14 dneh ni bil v stiku z osebo, pri kateri je bila potrjena okužba s SARS-CoV-2.
3. Če se bodo pri mojem otroku pojavili zgoraj navedeni znaki/simptomi ali bo potrjena okužba s SARS-CoV-2 pri osebi, ki z otrokom biva v istem gospodinjstvu (najpogosteje družinski član), bo otrok/bom ostal doma.

Kraj in datum: _____

Podpis: _____

Če vaš otrok zboli z zgoraj navedenimi znaki/simptomi ali bo potrjena okužba s SARS-CoV-2 pri osebi, ki z otrokom biva v istem gospodinjstvu (najpogosteje družinski član), naj ostane doma in omeji stike z drugimi ljudmi. Če je otrok bolan-i, za nadaljnja navodila pokličite otrokovega/svojega izbranega ali dežurnega zdravnika. V primeru potrjene okužbe v družini ali drugega tesnega stika z okuženo osebo boste nadaljnja navodila prejeli od epidemiološke službe.

Priporočamo vam, da otrok omeji stike s starejšimi (npr. s starimi starši) in osebami s pridruženimi kroničnimi boleznimi ali imunskimi pomanjkljivostmi, saj so le-ti bolj ogroženi za težek potek bolezni. Druženje mladostnikov namreč poveča tveganje za okužbo mladostnikov.

Osnovne informacije o COVID-19

Okužba z virusom SARS-CoV-2 lahko povzroči koronavirusno bolezen 2019 oz. COVID-19. Inkubacijska doba (čas med okužbo in pojavom bolezni) je lahko do 14 dni, povprečno približno 6 dni. Bolezen se najpogosteje kaže z znaki/simptomi okužbe dihal, to je s slabim počutjem, utrujenostjo, nahodom, vročino, kašljem in pri težjih oblikah z občutkom pomanjkanja zraka. Pri približno 80% okuženih bolezen poteka v lažji obliki. Pri otrocih je potek bolezni praviloma lažji, tveganje za težek potek in zaplete pa se poveča pri starejših (zlasti starejših od 60 let) in osebah s pridruženimi boleznimi, kot so srčno-žilne bolezni, bolezni pljuč, jeter, ledvic, sladkorna bolezen, imunske pomanjkljivosti ipd. Za težji potek bolezni je značilna pljučnica. Za potrditev ali izključitev okužbe s SARS-CoV-2 je potrebno mikrobiološko testiranje. Okužba s SARS-CoV-2 se med ljudmi prenaša kapljično, z izločki dihal. Za prenos potreben tesnejši stik z bolnikom (razdalja do bolnika manj kot 1,5 m). Okužba je možna tudi ob stiku s površinami, onesnaženimi z izločki dihal. Za preprečevanje okužbe je tako najpomembnejša dosledna higiena rok in kašlja. Podrobna navodila za preprečevanje okužbe in več informacij na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje: <https://www.nijz.si/sl/koronavirus-2019-ncov>

Priloga 4

Izjava polnoletnega dijaka pred začetkom bivanja v dijaškem domu

ob sproščanju ukrepov za zajezitev širjenja COVID-19

Izjavljam, da _____ (ime in priimek dijaka)

1. v zadnjih 14 dneh nisem imel kateregakoli od naslednjih simptomov/znakov: povišana telesna temperatura, kašelj, glavobol, slabo počutje, boleče žrelo, nahod, težko dihanje (občutek pomanjkanja zraka), driska oz. sem bil v tem obdobju zdrav;
2. v zadnjih 14 dneh nisem bil v stiku z osebo, ki bi kazala zgoraj navedene znake.
3. Če se bodo pri meni pojavili zgoraj navedeni znaki/simptomi ali bo potrjena okužba s SARS-CoV-2 pri osebi, ki z menoj biva v istem gospodinjstvu (najpogosteje družinski član), bom ostal doma.

Kraj in datum: _____

Podpis: _____

Osnovne informacije o COVID-19

Okužba z virusom SARS-CoV-2 lahko povzroči koronavirusno bolezen 2019 oz. COVID-19. Inkubacijska doba (čas med okužbo in pojavom bolezni) je lahko do 14 dni, povprečno približno 6 dni. Bolezen se najpogosteje kaže z znaki/simptomi okužbe dihal, to je s slabim počutjem, utrujenostjo, nahodom, vročino, kašljem in pri težjih oblikah z občutkom pomanjkanja zraka. Pri približno 80% okuženih bolezen poteka v lažji obliki. Pri otrocih je potek bolezni praviloma lažji, tveganje za težek potek in zaplete pa se poveča pri starejših (zlasti starejših od 60 let) in osebah s pridruženimi boleznimi, kot so srčno-žilne bolezni, bolezni pljuč, jeter, ledvic, sladkorna bolezen, imunske pomanjkljivosti ipd. Za težji potek bolezni je značilna pljučnica. Za potrditev ali izključitev okužbe s SARS-CoV-2 je potrebno mikrobiološko testiranje. Okužba s SARS-CoV-2 se med ljudmi prenaša kapljično, z izločki dihal. Za prenos potreben tesnejši stik z bolnikom (razdalja do bolnika manj kot 1,5 m). Okužba je možna tudi ob stiku s površinami, onesnaženimi z izločki dihal. Za preprečevanje okužbe je tako najpomembnejša dosledna higiena rok in kašlja. Podrobna navodila za preprečevanje okužbe in več informacij na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje: <https://www.nijz.si/sl/koronavirus-2019-ncov>

Izjava staršev mladoletnega dijaka pred začetkom bivanja v dijaškem domu

ob sproščanju ukrepov za zaježitev širjenja COVID-19

Izjavljam, da _____ (ime in priimek dijaka)

1. v zadnjih 14 dneh ni imel kateregakoli od naslednjih simptomov/znakov: povišana telesna temperatura, kašelj, glavobol, slabo počutje, boleče žrelo, nahod, težko dihanje (občutek pomanjkanja zraka), driska oz. sem bil v tem obdobju zdrav;
2. v zadnjih 14 dneh ni bil v stiku z osebo, ki bi kazala zgoraj navedene znake.
3. Če se bodo pri mojem otroku pojavili zgoraj navedeni znaki/simptomi ali bo potrjena okužba s SARS-CoV-2 pri osebi, ki z otrokom biva v istem gospodinjstvu (najpogosteje družinski član), bo moj otrok ostal doma.

Kraj in datum: _____

Podpis: _____

Osnovne informacije o COVID-19

Okužba z virusom SARS-CoV-2 lahko povzroči koronavirusno bolezen 2019 oz. COVID-19.

Inkubacijska doba (čas med okužbo in pojavom bolezni) je lahko do 14 dni, povprečno približno 6 dni. Bolezen se najpogosteje kaže z znaki/simptomi okužbe dihal, to je s slabim počutjem, utrujenostjo, nahodom, vročino, kašljem in pri težjih oblikah z občutkom pomanjkanja zraka. Pri približno 80% okuženih bolezen poteka v lažji obliki. Pri otrocih je potek bolezni praviloma lažji, tveganje za težek potek in zaplete pa se poveča pri starejših (zlasti starejših od 60 let) in osebah s pridruženimi boleznimi, kot so srčno-žilne bolezni, bolezni pljuč, jeter, ledvic, sladkorna bolezen, imunske pomanjkljivosti ipd. Za težji potek bolezni je značilna pljučnica. Za potrditev ali izključitev okužbe s SARS-CoV-2 je potrebno mikrobiološko testiranje. Okužba s SARS-CoV-2 se med ljudmi prenaša kapljično, z izločki dihal. Za prenos potreben tesnejši stik z bolnikom (razdalja do bolnika manj kot 1,5 m). Okužba je možna tudi ob stiku s površinami, onesnaženimi z izločki dihal. Za preprečevanje okužbe je tako najpomembnejša dosledna higiena rok in kašlja. Podrobna navodila za preprečevanje okužbe in več informacij na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje: <https://www.nijz.si/sl/koronavirus-2019-ncov>

**PEDIATRIČNA KLINIKA
BOHORIČEVA 20, LJUBLJANA**

Telefon: 01 522 38 01

FAKS: 01 522 93 57

e-mail: alenka.lipovec@kclj.si

Predsednica: izred. prof. dr. Nataša Bratina, dr. med.

Številka: 8. korespondenčna seja 2020

Datum: 30. april 2020, ob 13h

Zadeva: 8. korespondenčna seja v letu 2020

Zveza: Opredelitev zdravstvenih omejitev za otroke in dijake v času sproščanja ukrepov glede epidemije SARS – 2 – CoV (obisk vrtcev, šolskega pouka, izvedba mature in priprava na maturo)

Na RSK se je obrnilo NIJZ (prim. Polonca Truden Dobrin, dr. med.) s predlogom, da se RSK za pediatrijo opredeli do zdravstvenih omejitev za otroke in dijake in v času sproščanja ukrepov glede epidemije SARS – 2 – CoV (obisk vrtcev, šolskega pouka izvedba mature in priprava na maturo)

Sklepi RSK – zdravstvene omejitve za otroke in dijake v času sproščanja ukrepov glede epidemije SARS – 2 – CoV (obisk vrtcev, šolskega pouka, izvedba mature in priprava na maturo).

RSK za pediatrijo je v sodelovanju s predstojniki Služb in Kliničnih oddelkov Pediatrice klinika pripravil seznam tistih otrok in dijakov, ki bi potrebovali posebno zaščito in prilagoditev za čas obiska vrtca, oziroma šolskega pouka ter priprav in izvedbe mature:

Za področje nevrologije:

- Bolniki s trdovratnimi epilepsijami
- Bolniki z demielinizirajočimi obolenji
- Bolniki z živčno-mišičnimi obolenji
- Bolniki z nevrodegenerativnimi obolenji
- Bolniki z nevrogenetskimi okvarami OŽS
- Otroci s cerebralno paralizo 3-5 stopnje

Za področje gastroenterologije:

- Bolniki na imunosupresivni terapiji: bolniki po transplantaciji jeter in bolniki s kroničnimi vnetnimi črevesnimi boleznimi in avtoimunimi boleznimi jeter, ki prejemajo tako terapijo.

Za področje nefrologije:

- KLB GR IV in več
- Bolniki na hemodializi
- Bolniki na peritonealni dializi
- Transplantirani bolniki
- Bolniki z nefrotskim/nefritičnim sindromom, ki so zdravljeni s KS ali drugimi imunosupresivi
- Bolniki z nefrotskim sindromov/nefritičnim sindromom, ki ni odziven na terapijo, tudi če niso na imunosupresivni terapiji
- Bolniki s HUS na vzdrževalnem zdravljenju z eculizumabom
- Bolniki, ki imajo zaradi zdravljenja z Rituximabom zavoro CD19 celic

Za področje kardiologije:

- enojni prekat (HLHS, trikuspidna atrezija, dvojni vtok v levi prekat),
- pljučna hipertenzija,
- nepopravljene prirojene kompleksne srčne napake
- bolniki po transplantaciji srca
- bolniki s simptomatskim srčnim popuščanjem

Za področje pulmologije:

- Bolniki z astmo, ki sodijo v kategorijo GINA stopnja 3 ali več. Te bolniki za vzdrževanje stabilnega stanja in preprečevanja poslabšanja astme potrebujejo redno terapijo s/z:
 - a. srednjimi odmerki inhalacijskih glukokortikoidov (IGK) ali
 - b. kombinacijo zmernega odmerka IGK z dolgodelujočim bronhodilatatorjem ali kombinacijo zmernega odmerka IGK in antagonista antilevkotrienskih receptorjev (ALTR) ali
 - c. nizek odmerek sistemskega glukokortikoida ali
 - d. zdravljenje z biološkimi zdravili.
- Bolniki z redkimi kroničnimi boleznimi dihal kot so:
 - a. cistična fibroza,
 - b. primarna ciliarna diskinezija,
 - c. obliterantni bronhiolitis,
 - d. nevroendokrini hiperplazija otroške dobe, e. intersticijske bolezni dihal.
- Bolniki s potrebo po stalnem dodatku kisika v vdihanem zraku.
- Bolniki s potrebo po zdravljenju z visokim pretokom kisika ali uporabo aparata za zagotavljanje stalnega pozitivnega tlaka v dihalnih poteh (CPAP).
- Bolniki s potrebo po kronični invazivni ali neinvazivni ventilaciji na domu.
- Bolniki s traheostomo.
- Bolniki z živčno-mišičnimi obolenji in oslABLJENO pljučno funkcijo.
- Bolniki z motnjami požiranja in posledičnim kroničnim aspiracijskim sindromom.

Področje revmatologije/imunologije

- Bolniki s težko primarno imunsko pomanjkljivostjo

- Otroci in mladostniki, ki prejemajo terapijo z visokimi odmerki kortikosteroidov (odmerek višji od 0.5 mg na kg TT/dan) več kot 14 dni
- Otroci, ki prejemajo visoke odmerke konvencionalnih imunosupresijskih zdravil (npr. MMF, ciklofosfamid, takrolimus), večtirno imunosupresijsko zdravljenje ali kombinacijo imunosupresijske in biološke terapije
- Otroci in mladostniki, ki prejemajo biološko terapijo usmerjeno proti T ali B celicam (npr. abatacept, rituximab), ali biološko terapijo usmerjeno proti delovanju komplementa (npr. ekulizumab)
- Otroci in mladostniki po transplantaciji krvotvornih matičnih celic, ki prejemajo imunosupresijsko terapijo in otroci po transplantaciji krvotvornih matičnih celic brez imunosupresijske terapije pri katerih je od transplantacije manj kot leto dni

Hemato onkološko področje:

- Otroci/mladostniki z maligno boleznijo na kemoterapevtskem zdravljenju / obsevalnem zdravljenju ali manj kot pol leta po navedenem zdravljenju
- Otroci/mladostniki z nemaligno neoplazmo (npr. LGG...) na kemoterapevtskem zdravljenju / obsevalnem zdravljenju ali manj kot pol leta po navedenem zdravljenju
- Otroci/mladostniki po transplantaciji krvotvornih matičnih celic, ki prejemajo imunosupresivno terapijo in otroci po transplantaciji krvotvornih matičnih celic brez imunosupresivne terapije pri katerih je od transplantacije manj kot leto dni
- Otroci/mladostniki, ki zaradi različnih hematoloških obolenj prejemajo kortikosteroide ali drugo imunosupresivno terapijo
- Otroci/mladostniki, ki imajo okvaro organov iz naslova posledic zdravljenja v obsegu, ki ga opredeljujejo druga subspecialna področja (nefropatija, kardiomiopatija, okvara pljuč...)
- Otroci/mladostniki, ki prejemajo terapijo z ekulizumabom (PNH kot ključna indikacija v hematologiji)
- Otroci/mladostniki, ki prejemajo terapijo z imunomodulatorji, kot je interferon
- Otroci/mladostniki po splenektomiji ali funkcionalno asplenijo
- Otroci/mladostniki, ki prejemajo biološka oz tarčna zdravila (večinoma že zajeti v skupini otrok z maligno boleznijo oz neoplazmo)

Otroci iz prvih treh kategorij tudi sicer ne obiskujejo rednega pouka.

Endokrinologija, diabetes in bolezni presnove:

- Otrok s hipokorticismom
- Otroci s težkimi prirojenimi boleznimi presnove
- Otroci s kompleksnimi genetskimi sindromi, ki vključujejo tudi težko imunsko pomanjkljivost

1. Sklep: RSK za pediatrijo predlaga, da se te omejitve upoštevajo pri pripravi in izvedbi vrnitve otrok in dijakov v vrtce, šole ter posebej za čas priprave in izvedbe mature 2020.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Bratina', with a long horizontal flourish above the first few letters.

izred. prof. dr. Nataša Bratina, dr. med
Predsednica RSK za pediatrijo

Številka: 10-1/2020

Datum: 5.5.2020

Zadeva: **Povzetek zapisnikov 6 in 9. korespondenčne seje –RSK za MDPŠ**

MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
Štefanova 5
1000 LJUBLJANA

Povabljeni k sodelovanju: prim. prof. dr. Marjan Bilban, izr. prof. dr. Metoda Dodič Fikfak, izr. prof. dr. Alenka Franko, asist. dr. Alenka Škerjanc, dr. Tihomir Ratkajec

Predlagani dnevni red:

Dopis NIJZ MZ številka: 1812-741/2020-2 (326) z dne 23. 4. 2020

Opredelitev zdravstvenih omejitev za pedagoške delavce

Opredelitev zdravstvenih omejitev za učitelje in vzgojitelje, ki zaradi zdravstvene ogroženosti za težji potek oz. neugoden izid bolezni Covid 19 ne morejo delati v vrtcih in pri pouku s predšolskimi otroci, učenci in dijaki.

Sklep:

RSK za MDPŠ je 27. 3. 2020 na 6. korespondenčni seji RSK za MDPŠ sprejel stališče, ki ga je podprlo tudi Združenje pneumologov dne 26.3.2020 in Združenje za medicino dela, prometa in športa dne 27. 03. 2020 o tem, katere delavce se lahko izključi iz proizvodnje, kjer niso izpolnjeni protiepidemijski pogoji.

Enako mnenje velja tudi za delavce v vrtcih, ki neposredno delajo z otroci, vzgojitelje, učitelje na osnovnih in srednjih šolah:

- nosečnice*,
- delavci na bioloških in imunosupresivnih zdravlilih,
- delavci z malignim obolenjem na sistemski terapiji raka (kemo-, imuno-, tarčna terapija),
- delavci po presaditvi organov/tkiv, ki prejemajo imunosupresivno terapijo
- delavci z neurejeno sladkorno boleznijo,
- delavci s kronično pljučno boleznijo, ki so bili ali so še na katerikoli vrsti sistemske protivnetne ali imunosupresivne (vključno z biološko terapijo) terapije v zadnjem letu ali ki imajo pogosta recidivna vnetja zaradi okužb (kot pri KOPB, bronhiektazijah, astmi

* Nosečnost kot KI ni v nasprotju s prejšnjim mnenjem RSK za MDPŠ, ko je bilo zapisano, da nosečnost ni KI za delo z **zdravimi** otroci. Nosečnost pa je KI, ko niso izpolnjeni protiepidemijski pogoji.

pljučni fibrozi, sistemskih avtoimunskih boleznih na dihalih, pljučnem raku, imunskih pomanjkljivostih),

- delavci z visokim in neurejenim krvnim tlakom,
- delavci s težjimi duševnimi in vedenjskimi motnjami,
- delavci z drugimi težjimi kroničnimi boleznimi po presoji spec. MDPŠ in glede na oceno tveganja,
- delavci stari nad 65 let

O umiku iz delovnega mesta zaradi zdravstvenih razlogov odloča zdravnik specialist medicine dela, ki presoja individualno in so mu predlagane bolezni le smernice pri delu.

Predsednik RSK
prim. prof. dr. Marjan Bilban, dr. med.
spec. MDPŠ